

# İŞÇİ SINIFI SIYASİ ÇÖZÜM ARAYACAK

Aydınlık Gazetesi, 16 Temmuz 2016

Yıldırım Koç

Türkiye işçi sınıfı tarihinin en kitlesel eylemliliği 1989 Bahar Eylemleri ve ardından gelen grevler, mitingler ve yürüyüşlerdir.

Bu eylemler çok önemliydi, ancak eylemlerin ardından işçi sınıfının siyasi davranışlarında önemli bir değişiklik yaşanmadı.

Günümüzde de işçi sınıfı mücadelesinde bir yükseliş bekliyoruz. Bu yükseliş de saman alevi gibi parlayıp sönecek mi, işçi sınıfının siyasi davranışlarında köklü değişikliklere yol açacak mı?

## 1989-1991 EYLEMLERİ DÜZEN İÇİNDE SONUÇ ALDI

Bahar Eylemleri ve onu izleyen mücadeleler iki önemli etmene bağlıydı.

İşçi sınıfı, ciddi bir mutlak yoksullaşma ve önemli hak kayıpları yaşamadan harekete geçmez. İşçinin oturduğu minder tutuşacak. Bıçak kemiğe dayanmayacak, kemiği delecek. Ancak o zaman harekete geçme eğilimi ortaya çıkar.

Ancak bu eğilimin eyleme dönüşebilmesi için de zayıf bir iktidar algısı gerekiyor. Hakim sınıflar cephesinde bir çatlak veya gedik olmadan, bu eğilim eyleme dönüşmez.

1989 Mart yerel yönetim seçimlerinde ANAP'ın aldığı yenilgi, iktidarın zayıflamış olduğunu gösterdi.

Bahar Eylemleri ve ardından gelen eylem dalgası böylece oluştu. Düşen gerçek ücretler, geçmiş dönemin kayıplarının fazlasıyla telafi edildi.

Karayolları Gn.Md.'ndeki işçilerin 1980 yılı Ocak ayı fiyatlarıyla 1980 yılı Mart ayındaki günlük brüt ücretleri 651 lira idi. Bu gerçek brüt ücret 1989 yılı Şubat ayında 246 liraya düşmüştü. İşçilerin gerçek brüt ücretleri 1991 yılı Mart ayında 1205 liraya, 1991 yılı Eylül ayında 1239 liraya yükseldi. Karayolları Gn.Md. işçilerinin 1991 yılı Eylül ayındaki gerçek ücretleri, darbe öncesinin iki katı, eylemler öncesinin beş katıydı.

Eylemler sonuç aldı; işçiler gelir kayıplarını fazlasıyla geri aldı.

Mevcut kapitalist düzen içinde gerçek ücretlerini 1989 yılından 1991 yılına kadar beş katına çıkaran işçiler niçin düzen dışı siyasi hareketlere meylectsin ki!

Etmediler. Düzen partilerini desteklemeyi sürdürdüler. Sorunlarını düzen içinde çözüme kavuşturan işçiler, düzen karşıtı veya düzen dışı partilere eğilim göstermedi.

## DURUM ŞİMDİ FARKLI

Kapitalizm 2008 yılından beri üçüncü küresel krizini yaşıyor.

Türkiye'de özellikle AKP iktidarı döneminde emperyalizmin sömürsü yoğunlaştı. Türkiye kapitalizmi üretim yerine yağma ve talana yöneldi. Ekonomi, kalp hastalığı giderek ağırlaşan bir hastaya dönüştü. Damarları tıkanmış olmasına rağmen hâlâ paketlerce sigara içen, fazla kilolarından kurtulmayan, yağlı yemekler yiyen, masa başından kalkmayan hastanın durumu giderek ağırlaşır. Öldürücü krizin ne zaman geleceğini ise hiçbir hekim bilemez. Ekonomimiz bu durumda.

Siyasi iktidar zayıfladı. 19 Mayıs 2012 günü TGB'nin İstanbul yürüyüşünün ardından gelen kitle eylemi dalgaları, eylem korkusunun aşılmasını sağladı.

İşyerleri kapanıyor veya küçülüyor. İşten atılan, ücretini ve kıdem tazminatını alamayan işçi sayısı hızla artıyor. Kredi kartı ve tüketici kredisi kullanımında sınırlar aşıldı. Özelleştirilen sağlık sistemi olumsuz sonuçlarını halka hissettirmeye başladı. Büyük umutlarla herhangi bir üniversiteye kapağı atmış olan gençler işsizliği yaşıyor. Yeni saldırılar gündemde. 2017 toplu iş sözleşmeleri geliyor.

Bugünkü krizin mevcut düzen içinde aşılabilmesi mümkün değil.

Hayat insanlara, bağımsız ve demokratik bir Türkiye, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya mücadelesine katılmaktan başka çare bırakmayacak.

Bu mücadeleye bugünden hazırlanmak için işçi sınıfı içindeki ekonomik-demokratik ve siyasi çalışmaya ağırlık verilmelidir.